

ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ, ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ!

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάποτε ένας νομοδιδάσκαλος συζητούσε με τον Κύριο. Του ανέφερε την εντολή του Μωσαϊκού Νόμου που λέει «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν» (Λευιτ. ιη΄ 18), δηλαδή το καθήκον της αγάπης προς τον πλησίον, και εξέφρασε μία απορία:

—«Και τις εστί μου πλησίον;»; Ποιος είναι εκείνος ο κοντινός μου που πρέπει να τον αγαπήσω σαν τον εαυτό μου; (Οι συγγενείς; οι συμπατριώτες; οι φίλοι μου; ποιοι;)

Με την αφορμή αυτή ο Κύριος πήρε τον λόγο και είπε την περίφημη παραβολή του «Καλού Σαμαρείτη» η οποία διαβάστηκε σήμερα (ή διαβάζεται αύριο) Κυριακή στη θεία Λειτουργία.

ΔΙΗΓΗΣΗ

Ένας άνθρωπος κατέβαινε με τα πόδια από την Ιερουσαλήμ προς την Ιεριχώ. Ψηλά χτισμένη η πρωτεύουσα του Ισραήλ. 740 μέτρα πάνω απ' τή θάλασσα. Χαμηλά στον κάμπο η Ιεριχώ. 350 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Και όλη αυτή η απόσταση, μια δύσβατη κοιλάδα, με φαράγγια άγρια· και δυσκολοπέραστο το μονοπάτι. Οι συχνές φονικές επιθέσεις των ληστών ήταν ο τρόμος και φόβος για τούς οδοιπόρους και γι' αυτό την περιοχή την έλεγαν «κοιλάδα αίματος»!

Εκεί δέχθηκε ξαφνικά την επίθεση. Είχε πέσει σε «καρτέρι» ληστών. Δεν ήταν ένας για να μπορέσει – αν ήταν και αυτό δυνατό – να ξεφύγει ή να αντισταθεί. Ήταν πολλοί οι ληστές που τον περικύκλωσαν. Τον χτύπησαν αλύπητα και του πήραν ό,τι είχε μαζί του. Του έβγαλαν και τα ρούχα του και τον άφησαν εκεί πεταμένο και μισοπεθαμένο στο δρόμο. Άραγε θα βρεθεί γι' αυτόν κάποιος να τον σπλαχνιστεί; Να του δώσει κάποια βοήθεια;

Και να, τι σύμπτωση! Από τον ίδιο κατηφορικό δρόμο περνούσε εκείνη την ώρα ένας ιερέας της Ιουδαϊκής θρησκείας. Όμως, τι παράξενο! Περνά βιαστικά και φεύγει. Όχι ότι δεν τον είδε. Τον είδε καλά. Αλλά σκέφτηκε τη δική του τη ζωή. Φοβήθηκε μήπως πάθει τα ίδια. Και τον εγκατέλειψε άσπλαχνα· «και ιδών αυτόν αντιπαρήλθεν».

Έπειτα από λίγο, εκεί στο λιμνασμένο από αίματα τόπο, έφθασε ένας δεύτερος οδοιπόρος. Αυτός ήταν Λευΐτης. Είχε έργο του να διακονεί μέσα στον ναό, να βοηθάει στα έργα της λατρείας τους ιερείς... Όμως και αυτός το ίδιο σκληρός φάνηκε. Πήγε κοντά, τον είδε γυμνό και καταπληγμένο και... έφυγε!

Να όμως που κατέφθασε εκεί και ένας τρίτος διαβάτης. Αυτός δεν είναι συμπατριώτης του όπως οι προηγούμενοι. Είναι Σαμαρείτης. Και οι Σαμαρείτες με τους Ιουδαίους δεν βρίσκονται σε αγαθές σχέσεις. Θεωρούνται εχθροί. Όμως, τι έκπληξη! Αυτός άκουσε το βογγητό του τραυματισμένου και η καρδιά του πόνεσε. Πλησίασε με συμπόνια κι έσκυψε επάνω του με αγάπη. Ξεκρέμασε από το ζώο του το σακούλι με τις προμήθειές του και άρχισε να περιποιείται τα τραύματά του. Τα έπλυσε με κρασί. Τα άλειψε με λάδι για να γλυκάνει τους πόνους. Έσκισε λωρίδες από δικά του ρούχα και τα έδεσε... Του προσέφερε κάτι τονωτικό. Δεν φοβήθηκε μήπως επιτεθούν και σ' αυτόν οι ληστές. Δεν σκέφτηκε την καθυστέρηση... Και ύστερα με κόπο πολύ μεγάλο προσπάθησε να τον σηκώσει και να τον ανεβάσει στο ζώο του, ενώ συνεχώς, καθώς προχωρούσε για να τον φέρει σε κάποιο πανδοχείο, τον συγκρατούσε να μην πέσει.

Εκεί τον περιποιήθηκε όλη τη νύχτα. Δεν λογάριασε κόπους και αγρυπνία... Και δεν έφθανε αυτό. Όταν το πρωί τον αποχαιρέτησε με αγάπη, έδωσε στον ξενοδόχο χρήματα – δύο δηνάρια – με την εντολή να τον περιποιηθεί, όσο καιρό χρειαστεί. Και αν τα έξοδά του είναι περισσότερα, υποσχέθηκε ότι θα του τα εξοφλήσει, όταν επιστρέψει από το ταξίδι του.

Εδώ ο Κύριος τελείωσε την ωραιότατη διήγηση της παραβολής του «Καλού Σαμαρείτη». Αμέσως κοίταξε τον νομοδιδάσκαλο, που είχε προσπαθήσει λίγο πριν να Τον φέρει σε δύσκολη θέση και είχε ρωτήσει τάχα να μάθει ποιον μπορεί να θεωρεί ως πλησίον του, και τον ρωτά:

– Ποιος από τους τρεις – ο ιερέας, ο Λευΐτης ή ο Σαμαρείτης – έκανε το προς τον πλησίον καθήκον και έδειξε με τη συμπεριφορά του ότι είναι πλησίον και αδελφός εκείνου που έπεσε στους ληστές;

Ο νομικός από διδάσκαλος έγινε εξεταζόμενος· μαθητής. Αναγκάστηκε να απαντήσει ότι αποδείχθηκε πλησίον προς τον δυστυχισμένο εκείνος που τον συμπόνεσε και τον ελέησε: «ο ποιήσας το έλεος μετ' αυτού». Βέβαια, ούτε καν θέλησε να προφέρει το όνομα του Σαμαρείτη, διότι δεν τον συμπαθούσε.

–«Πορεύου και συ ποίει ομοίως», είπε ο Κύριος· φρόντιζε να είσαι το ίδιο σπλαχνικός όπως εκείνος.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ποιος έσωσε τον Ιουδαίο που είχε πέσει θύμα των ληστών; (...)

Ενας καλός Σαμαρείτης. Ήταν συγγενής του; φίλος; συμπατριώτης του;... Όχι, ήταν εχθρός του! (Παλιά έχθρα χώριζε τούς Ιουδαίους από τους Σαμαρείτες. Τόσο, που οι Ιουδαίοι ούτε καν περνούσαν μέσα από τη Σαμάρεια. Έλεγαν μάλιστα· «Ου συγχρώνται Ιουδαίοι Σαμαρείταις»! Δεν συναναστρέφονται οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτες). Κι όμως! Αυτός ο Σαμαρείτης της παραβολής μας εξέπληξε. Και τι δεν έκανε για τον εχθρό του...!

2. Πώς ο καλός Σαμαρείτης έδειξε έμπρακτα την αγάπη του; (...)

- Διέκοψε το ταξίδι του και προτίμησε να καθυστερήσει από τις δουλειές του προκειμένου να βοηθήσει τον τραυματισμένο Ιουδαίο. Δεν «αντιπαρήλθε» τον πληγωμένο από τους ληστές. Δεν τον προσπέρασε αδιάφορα και άσπλαχνα. Στάθηκε να τον βοηθήσει. Ήταν απλό και εύκολο αυτό;... Όχι! Αψήφησε όμως κάθε κίνδυνο!
- Τον περιποιήθηκε με στοργη και αγάπη. Σαν πατέρας, αδελφός, φίλος του! Δεν ένωσε αποστροφή στις πληγές του. Τις έπλυνε σαν καλός γιατρός, ξοδεύοντας το κρασί και το λάδι του. Έδεσε τα τραύματά του. Τον τύλιξε με κάποιο ρούχο του, τον σήκωσε στην αγκαλιά του. Μόνος του τον φόρτωσε στο ζώο του. Πεζοπόρησε ο ίδιος δίπλα του. Κόπος πολύς και ιδρώτας για όλα αυτά!
- Τον παρέδωσε στο «Πανδοχείο» για ασφάλεια και φροντίδα. Ξενύχτησε και ο ίδιος κοντά του να τον φροντίζει!...
- Άφησε τα δύο δηνάρια για την περιποίησή του. Και υποσχέθηκε επί πλέον αμοιβή στην επιστροφή του.

3. Ποια κορυφαία αρετή μας διδάσκει με την παραβολή αυτή ο Χριστός; (...)

Την αγάπη στον «πλησίον»! Την αγάπη, που δεν ξεχωρίζει εχθρούς και φίλους και προσφέρεται σε όλους το ίδιο. Αγκαλιάζει σε κάθε περίπτωση την ανάγκη κάθε ανθρώπου!

Οι άνθρωποι συνήθως ενδιαφέρονται και φροντίζουν και υποβάλλονται σε κόπους πολλούς και σε τεράστια έξοδα κάποτε, μόνο για τους καλούς φίλους τους, τους «δικούς» τους ανθρώπους. Και κρατούν αποστάσεις ή αδιαφορούν πλήρως για άλλους που συμπαθούν λιγότερο ή καθόλου. Αυτό όμως είναι μεροληπτική αγάπη. Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής σε ένα από τα ωραιότερα συγγράμματά του, τα «Κεφάλαια περί αγάπης», μας λέει: Αν κάποιους τους μισείς και κάποιους ούτε τους αγαπάς ούτε τους μισείς, κάποιους δε άλλους τους αγαπάς αλλά συγκρατημένα, και κάποιους τους αγαπάς με σφοδρότητα, γνώριζε ότι με τις διακρίσεις σου αυτές «μακράν ει της τελείας αγάπης», δηλαδή βρίσκεσαι πολύ μακριά από την τέλεια αγάπη, που ορίζει και συμβουλεύει να προσφέρεται η αγάπη εξ ίσου σε κάθε άνθρωπο (Εκατοντάς δευτέρα, 10).

Η τέλεια αγάπη είναι αυτή που μας δίδαξε ο Χριστός που είπε: «Να αγαπάτε τους εχθρούς σας, να ευεργετείτε εκείνους που σας μισούν και να προσεύχεσθε για χάρη εκείνων που σας υβρίζουν και σας καταδιώκουν άδικα, για να μοιάσετε έτσι και να γίνετε παιδιά του Ουράνιου Πατέρα σας. Διότι κι Αυτός τον ήλιο που είναι δικός του τον ανατέλλει χωρίς διακρίσεις σε πονηρούς και καλούς, και βρέχει τη βροχή του σε δικαίους και αδίκους. Διότι εάν αγαπήσετε μόνο εκείνους που σας αγαπούν, ποια ανταμοιβή έχετε να πάρετε από τον Θεό; Δεν κάνουν το ίδιο και οι τελώνες (ενν. οι αμαρτωλοί και άπιστοι); Κι αν χαιρετάτε μόνο τους φίλους σας, τι σπουδαίο κάνετε; Δεν κάνουν έτσι και οι τελώνες;» (Ματθ. ε' 44).

4. Για εμάς ποιος είναι ο πλησίον τον οποίο καλούμαστε να αγαπήσουμε;(…)

Είναι ο κάθε άνθρωπος που έχει την ανάγκη μας. Μπορεί να είναι ο αδελφός μας η κάποιος άλλος συγγενής μας κοντινός η μακρινός, αλλά και κάποιος ξένος και άγνωστος. Είναι ο φίλος μας αλλά και ο συμμαθητής μας που στέκει παράμερα πικραμένος, διότι δεν τον κάνουν παρέα οι άλλοι και τον κοροϊδεύουν ή είναι πονεμένος από την ανέχεια και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει στο σπίτι του...

Η καρδιά μας, εάν τη φροντίζουμε να είναι σπλαχνική, θα μας δείχνει ποιος είναι ο «πλησίον». «Πλησίον» μας είναι εκείνος που μας αγαπά, αλλά και εκείνος που αισθάνεται αντιπάθεια απέναντί μας. Κάποιος που ίσως μας ζηλεύει ή μας εχθρεύεται, όπως οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτες. Ας μην εξετάσουμε, σε μια τέτοια δύσκολη ώρα, ποιος είναι αυτός που βρίσκεται σε ανάγκη και περιμένει τη δική μας ευσπλαχνία. Το παράδειγμα του Καλού Σαμαρείτη μας δείχνει μέχρι ποιον βαθμό αυταπάρησης να φτάνει η αγάπη μας. Ας μην ξεχνάμε ότι είναι πιθανό κι εμείς κάποτε να βρεθούμε στην ανάγκη να ζητήσουμε βοήθεια από κάποιους άλλους. Η χριστιανική αγάπη δεν έχει όρους, ούτε όρια. Αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους, χωρίς θρησκευτικές, πολιτικές, εθνικές, φυλετικές ή άλλες διακρίσεις.

Οι πιστοί χριστιανοί έχουν βαθιά την πεποίθηση ότι όλοι οι άνθρωποι είμαστε ίσοι. Όλοι είμαστε παιδιά του Θεού κι ο κάθε άνθρωπος, ο κάθε «ξένος», είναι αδελφός μας!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εκκλησιαστική ιστορία αναφέρεται ένα πολύ συγκινητικό παράδειγμα αγάπης: Στην Αλεξάνδρεια στα μέσα του 3ου αιώνα είχε ξεσπάσει θανατηφόρα επιδημία που άρχισε να εξαπλώνεται με ταχύτατους ρυθμούς και να σκορπίζει τον θάνατο σε μικρούς και μεγάλους. Η κατάσταση ήταν τραγική. Οι ειδωλολάτρες, από τον φόβο μήπως «κολλήσουν» την ασθένεια, όταν αρρώσταινε κάποιος — ακόμη κι αν ήταν συγγενής, δικός τους άνθρωπος — τον έδιωχναν από το σπίτι και τον άφηναν μισοπεθαμένο ή έφευγαν οι ίδιοι για να προστατεύσουν τον εαυτό τους... Μέσα σ' αυτήν την παγωνιά της αδιαφορίας και της σκληρότητας έλαμψε ο ήλιος της χριστιανικής αγάπης και χάρισε ελπίδα και φως στους ταλαίπωρους ασθενείς της Αλεξάνδρειας. Ενώ δηλαδή οι

ειδωλόατρες απέφευγαν όσους είχαν προσβληθεί από την ασθένεια και τους έριχναν μισοπεθαμένους στους δρόμους, οι χριστιανοί έκαναν το ακριβώς αντίθετο. Αναζητούσαν τον κάθε άρρωστο, ανεξαρτήτως αν ήταν χριστιανός ή ειδωλόατρες, γνωστός ή άγνωστος, και τον επισκέπτονταν για να του συμπαρασταθούν και να τον ανακουφίσουν κατά το δυνατόν, χωρίς να φοβούνται μήπως προσβληθούν από την ασθένεια. Και να σημειωθεί, ότι οι ειδωλόατρες εκείνο τον καιρό καταδίωκαν τους χριστιανούς και τους οδηγούσαν στα μαρτύρια. Παρόλα αυτά οι χριστιανοί έδειξαν ανεξικακία κι αυτοθυσία κι έτσι εφάρμοσαν στην πράξη την εντολή του Χριστού που είπε: «Να αγαπάτε τους εχθρούς σας...». Μακάρι κι εμείς να αποκτήσουμε τέτοια αγάπη!

ΣΥΝΘΗΜΑ: Η χριστιανική αγάπη αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους!